

	Ledningshandbok kapitel: 4. Medlemsdokument	Dokument: 423. Mall exempelsamling rutiner
Framtagen av: Martin Persson	Godkänd av: Johan Roos	Version / releasedatum: 2016-02-11

Här följer en sammanställning på de förslag på rutiner och hjälpdokument som Grönt paraply tagit fram. De kan användas direkt eller anpassas lokalt av respektive gruppmedlem.

Rutin /hjälpdokument

Skogsstandard

- 4.1-4.3 Instruktion vid avtal med uppdragstagare
- 4.1.9 Anställdas kompetensutveckling
- 4.4 Rutin för samråd, utvärdering av sociala effekter
- 5.1.3 Långsiktig avverkningsnivå enligt skogsvårdslagen
- 5.3 & 6.7 Rutin för miljövänlig hantering av kemikalier, drivmedel, oljor och icke-organiskt avfall (5.3, 6.7)
- 6.1 Rutin för utvärdering av miljöpåverkan
- 6.4 Rutin för redovisning av de avsatta 5 procenten
- 6.5 Rutin för att kontrollera erosion, minimera skogsskador vid avverkning, vägbyggen och alla andra mekaniska störningar samt för att skydda vattentillgångar.
- 6.10 Rutin för omvandling av skogsområden till icke-skoglig markanvändning
- 7.1 Viltvårdsplan
- 9.1-9.4 Rutin för hantering av Skogar med höga bevarandevärden, HCVF

Gruppstandard

- 2.2 Redovisning av certifierad areal

Instruktion vid avtal med uppdragstagare (Kriterium 4.1-4.3)

När ni som medlemmar anlitar entreprenörer för att utföra arbete på ert markinnehav krävs att medlemmarna i Grönt paraply följer alla de krav som ställs i den svenska FSC standarden.

En entreprenörer eller andra uppdragstagare med anställda som anlitas för att bedriva skoglig verksamhet skall uppfylla de krav som ställs på skogsbrukare med anställda i FSC indikatorerna 4.1.6.-4.1.10; 4.2.1-4.2.5; 4.3.1-4.3.4. (Svenska Skogsbruksstandard enligt FSC V2-1 050510)

Vi vill att när ni tecknar avtal med uppdragsgivare att ni alltid bifogar bilaga med skriftliga krav som FSC kräver.

Detta gör vi för att säkerställa att ni som medlemmar klarar kraven som FSC ställer på er. Det är viktigt att bilagan alltid är med, det är ni som köpare av tjänster som skall bifoga denna bilaga med det avtal ni tecknar. Under övrigt på kontraktet skriver ni in att det finns en extra bilaga och att alla parter är medvetna om kraven från FSC.

Entreprenören får på köpet en bra lista att läsa och studera igenom om vilka krav det ställs på honom.

Bilaga till skriftliga avtal med uppdragstagare om FSC krav 4.1.6.-4.1.10; 4.2.1-4.2.5 och 4.3.1-4.3.4

Entreprenörer eller andra uppdragstagare med anställda som anlitas för att bedriva skoglig verksamhet skall uppfylla de krav som ställs på skogsbrukare med anställda i FSC indikatorerna 4.1.6.-4.1.10; 4.2.1-4.2.5; 4.3.1-4.3.4.

- 4.1.6 Skogsbrukare ska tillse och dokumentera att anställda har erforderlig kompetens inom det aktuella arbetsområdet, avseende såväl produktion som natur- och kulturmiljön.
- 4.1.7 Skogbrukare med anställda ska genomföra personalutvecklande insatser för att stärka den anställda i sin yrkesroll och kompetens inom området.
- 4.1.8 Skogsbrukare ska dokumentera insatserna i 4.1.7S i individuella kompetensutvecklingsplaner, som upprättas och genomförs.
- 4.1.9 Skogsbrukare ska tillsammans med den anställda årligen följa upp åtgärderna enligt 4.1.7-4.1.8S.
- 4.1.10 Om någon av parterna så önskar, medverkar facklig representant vid genomförandet av 4.1.7-4.1.9S.
- 4.2.1 Skogbrukare ska ansvara för att de anställda har en god arbetsmiljö för förebyggande av fysisk, mental och social ohälsa
- 4.2.2 Skogsbrukare ska tillse att de anställda har kännedom om gällande bestämmelser för "Systematiskt arbetsmiljöarbete" (Arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2001:1) samt att dessa föreskrifter följs.
- 4.2.3 Skogbrukare med mer än tio anställda ska ha grundläggande personalsociala uppgifter i årsredovisningen eller annan dokumentation.
- 4.2.4 Skogsbrukare med anställda ska ansvara för att det vid val av arbetsmetod och organisation samt vid anskaffning av utrustning väljs den bästa totallösningen, med beaktande av arbetsmiljö, yttre miljö och ekonomi. Prioritering av yttre miljö får inte ske på bekostnad av arbetsmiljön

- 4.2.5 Skogsbrukare med anställda ska tillse att de anställda har tillgång till företagshälsovård med bred kompetens. Företagshälsovård med branschkunskap ska väljas, då sådan finns tillgänglig. Företaget ska erbjuda en på lämpligt sätt organiserad anpassnings- och rehabiliteringsverksamhet.
- 4.3.1 Skogsbrukare ska säkerställa de anställdas rätt att organisera sig och förhandla enligt ILO konventionerna 87 och 98.
- 4.3.2 Skogsbrukare ska följa gällande lagar och är bundna till kollektivavtal för sina anställda samt iakttar goda seder på arbetsmarknaden.
- 4.3.3 Skogsbrukare ska tillse att löner och villkor för anställda inom skogsbruket följer det som gäller i tillämpliga svenska centrala och lokala kollektivavtal.
- 4.3.4 Skogsbrukare med anställda ska bereda arbetstagarna varaktiga och trygga anställningsförhållanden. Anställningsformen tillsvidareanställning ska gälla om inte annat avtalats. Denna anställningsform ska prioriteras. Härvid ska hänsyn tas till arbetets varaktighet.

Anställdas kompetens (Kriterium 4.1-4.1.11)

Skogsbrukare ska tillse och dokumentera att anställda har erforderlig kompetens inom det aktuella arbetsområdet, avseende såväl produktion som natur- och kulturmiljön.

Skogsbrukare med anställda ska genomföra personalutvecklande insatser för att stärka den anställda i sin yrkesroll och kompetens inom området.

Skogsbrukare ska dokumentera insatserna i 4.1.7S i individuella kompetensutvecklingsplaner, som upprättas och genomförs.

Skogsbrukare ska tillsammans med den anställda årligen följa upp åtgärderna enligt 4.1.7-4.1.8S.

Namn		Martin Persson
Dokumenterad kompetens	Motorsågskörkort A	x
	Motorsågskörkort B	x
	Motorsågskörkort C	x
	Motorsågskörkort D	x
	Motorsågskörkort E	
	Motorsågskörkort F	
	Röjmotorsågskörkort RA	
	Röjmotorsågskörkort RB	
Grönt Kort ->	Skogsvård	x
Grönt Kort ->	Plantering	
Grönt Kort ->	Natur- o kulturmiljövård	2011
Grönt Kort ->	Förnyelse av -//-	
Grönt Kort ->	Tätortsnära skogsbruk	
Grönt Kort ->	Skyddsdikning/ Dikesrensning Blått kort	
	Naturvärdesbedömning	2010
Genomförda personalutvecklande insatser		Förnyelse av Grönt kort 2013
Kompetensutvecklingsplan		Blått kort under 2014
Årsuppföljning		Under årssamtalet framkom att Blått kort kommer att behövas under 2014

Rutin för samråd utvärdering av sociala effekter (Kriterium 4.4)

För dig med >1000 ha skog (4.4.1-4.4.8)

Huvudpunkterna gällande samråd:

- Identifiera intressenter, gärna via bildande av en skogsgrupp och/eller grupper inom lokala delar av skogsinnehavet
- Kalla skogsgruppen till t.ex. årligt möte och övriga vid behov. Närboende via brevlåda och/eller information på hemsida.
- Skriftlig kallelse med karta och information i god tid innan möte
- Samrådsmötet kan delvis hållas ute på plats i skogen och innehålla både genomgång av utförda åtgärder och kommande planerade åtgärder
- Upprätta samrådsprotokoll under mötet där inkomna synpunkter redovisas.
- Upprätta samrådsredogörelse, där samrådsprotokollet finns med, och där skogsbrukare redogör för beslut om åtgärd.
- Samrådsredogörelsen ska delges de medverkande i samrådet innan åtgärden påbörjas.
- Använd gärna hemsida för övergripande information om kommande åtgärder och tydlig information om hur synpunkter kan lämnas.

4.4.1 Skogsbrukare ska tillse att information om rutiner och hur man erhåller information angående planerade skogsbruksåtgärder finns tillgänglig för direkt påverkade individer och grupper. (Avverkningsanmälan är offentlig handling och kan erhållas på begäran från närmaste Skogsstyrelsekontor).

4.4.2 Skogsbrukare ska tillämpa ett systematiskt arbetssätt för att hantera synpunkter på skogsbruket. Rutinerna ska anpassas till storleken på skogsbrukarens innehav.

4.4.3 Skogsbrukare ska erbjuda berörda intressenter samråd vid slutavverkningar som berör platser som är av särskild vikt för lokalbefolkning och lokalt näringsliv, för dess rekreation, kultur eller lokala ekonomi.

4.4.4 Skogsbrukare ska kalla identifierade intressenter, lokala utvecklingsgrupper samt personer och organisationer som visat intresse för objektet till samråd genom en skriftlig kallelse med angivande av tid och plats. En karta, där planerade åtgärder framgår översiktligt i text eller bild ska skickas ut till alla identifierade intressenter innan mötet.

4.4.5 Skogsbrukare ska vid svårlösta tvister ta hjälp av neutral part.

4.4.6 Skogsbrukare ska upprätta ett samrådsprotokoll, där inkomna synpunkter redovisas. Skogsbrukareska ange var och när protokollet är tillgängligt för kommentarer. De intressenter som deltar ska beredas möjlighet att kommentera protokollet, eventuella kommentarer ska redovisas.

4.4.7 Skogsbrukare ska upprätta en samrådsredogörelse där samrådsprotokollet finns med, och där skogsbrukare redogör för beslut om åtgärd. Av redogörelsen ska framgå hur skogsbrukare bemött eller tillgodosett inkomna synpunkter under samrådet. Beslut om åtgärd ska tas av skogsbrukare själv, efter det att samrådet genomförts.

4.4.8 Skogsbrukare ska delge de som medverkat i samrådet samrådsredogörelsen innan påbörjandet av den skogliga åtgärden.

För dig med < 1000 ha skog

4.4.1SA Skogsbrukare ska ta hänsyn till synpunkter från närboende/lokalbefolkningen/lokala intressenter i samband med skogsbruksåtgärder.

4.4.4SA Skogsbrukare ska tillse att samråd sker i syfte att nå samförstånd i de fall intressenter framfört synpunkter på skogsbruket.

En avverkningsanmälan är offentlig handling och kan erhållas på begäran från Skogsstyrelsen.

När synpunkter på skogsbruket inkommer från närboende, lokalbefolkning eller lokala intressenter inkommer ska hänsyn tas genom att synpunkter nedtecknas och sparas. Motivera varför om inkommen synpunkt inte kunnat tillgodoses. Till dessa intressenter ska samråd erbjudas och hållas i syfte att nå samförstånd.

Exempel för dig med > 1000 ha skog

Arbetsformer för samråd mellan tekniska kontoret och Skogsgruppen

Enligt riktlinjer för skötsel av X kommuns skogsmark ska information och samråd genomföras mellan tekniska kontoret och skogsgruppen inför det skogsvårdsarbete som planeras. Åtgärder som vidtas i skogen skall genomföras med stöd av gällande mål och riktlinjer för skogens skötsel. Tekniska nämnden ska ta fram en skötselplan som beskriver hur de nya riktlinjerna för skogsskötsel skall få genomslag. Denna plan skall fastställas av tekniska nämnden och bygga på mål och riktlinjer antagna kommunfullmäktige.

Syfte

Syftet med samrådet är att X kommun ska få ta del av de kunskaper och synpunkter som finns inom skogsgruppens medlemsföreningar för att i möjligaste mån beakta dessa vid beslut om skogliga åtgärder.

Representation i Skogsgruppen

Skogsgruppens medlemsföreningar är Friluftsfrämjandet, Hembygdsföreningen, Naturskyddsföreningen, Fältbiologerna, Orienteringsklubben, Skidklubben, Ornitologiska föreningen. X kommun ser det som angeläget att fler föreningar med skogsintresse blir medlemmar i Skogsgruppen.

Samrådet

Tekniska kontoret inbjuder till samråd med Skogsgruppen. Tekniska kontoret kallar en ordinarie representant för respektive förening till samråd. Vidare kontakt inom respektive förening svarar den ordinarie representanten för.

Den ordinarie representanten från förening eller dennes ersättare deltar vid mötena.

Medlemsföreningarna anmäler ordinarie representant och ersättare för denne till tekniska kontoret.

Samrådet ska ske i god tid inför planeringen av de skogsåtgärder som ska genomföras. Samråd ska även ske vid framtagande av skötselplan. Konkreta förslag som är föremål för samråd skall skriftligt skickas ut i god tid till Skogsgruppen. Åtgärderna i skötselplanen skall prövas årligen, varvid samråd ska äga rum.

Mötena ska dokumenteras skriftligt.

Tekniska nämnden och tekniska kontoret fattar beslut om skogsfrågor i X kommun enligt fastställda mål och riktlinjer för skötsel av X kommuns skogsmark, gällande reglemente för

tekniska nämnden, nämndens delegationsordning samt vedertagen arbetsfördelning som gäller tekniska nämnden och dess förvaltning. Resultatet av samråd om förestående skogsvårdsåtgärder skall rapporteras till tekniska nämnden. Det fattas inte några formella beslut vid samrådsmötena med Skogsgruppen.

Omfattning

Det årliga samrådet om skogsskötselåtgärder omfattar den skogsmark som ägs av X kommun som ligger inom icke detaljplanelagd mark.

Det övergripande samrådet som skall ske vid framtagande av skötselplan ska även omfatta skogsmark inom detaljplanelagt område. Samråd om direkta åtgärder vad gäller skogs inom detaljplanelagd mark sker i första hand med närboende, t.ex. fastighetsägare.

Samrådet omfattar inte naturreservaten, som har särskilda skötselplaner.

Intressentlista

Skogsgruppens ordinarie deltagare är

Friluftsförbundet	skog.skogssson@mail.com	070 - 1234567
Hembygdsföreningen	skog.skogssson@mail.com	070 - 1234567
Naturskyddsföreningen	skog.skogssson@mail.com	070 - 1234567
Fältbiologerna	skog.skogssson@mail.com	070 - 1234567
Orienteringsklubben	skog.skogssson@mail.com	070 - 1234567
Skidklubben	skog.skogssson@mail.com	070 - 1234567
Ornitologiska föreningen	skog.skogssson@mail.com	070 - 1234567

Jakt- och jordbruksarrendatorer

Södra skogsskiftet	jord.brukare@mail.com	070-1234567
Östra skogsskiftet	jakt.jagarsson@mail.com	070-1234567
Norra skogsskiftet	jord.brukare@mail.com	070-1234567
Västra skogsskiftet	enligt separat lista med jaktarrendatorer	

Rutin för beräkning av långsiktig avverkningsnivå enligt skogsvårdslagen (Kriterium 5.1.3)

12 § På brukningsenheter större än 50 hektar skogsmark får föryngringsavverkning inte ske i sådan utsträckning att mer än hälften av brukningsenhetens produktiva skogsmarksareal kommer att bestå av kalmark och skog yngre än 20 år.

På brukningsenheter som är större än 1 000 hektar produktiv skogsmark gäller utöver den begränsning som anges i 12 § skogsvårdsförordningen att den areal som föryngringsavverkas under fem på varandra följande år sammanlagt inte får överstiga fem årsarealer. På brukningsenheter som är större än 5 000 hektar får vidare den areal som föryngringsavverkas under ett enskilt år inte överstiga 1,5 årsareal.

Årsarealen beräknas enligt följande: Årsareal = brukningsenhetens produktiva skogsmarksareal x arealfaktor x korrektionsfaktor. Arefaktorn och korrektionsfaktorn bestäms enligt tabellerna 7 och 8 i bilaga 2:

Tabell 7. 3 kap. 10 § i Skogsstyrelsens föreskrifter.

Brukningenshetens bonitet (m ³ sk/ha och år)	Arefaktor	Omloppstid (år)
<4	0,009	110
4-8	0,011	90
>8	0,014	70

Tabell 8. 3 kap. 10 § i Skogsstyrelsens föreskrifter.

Arealandel som är äldre än omloppstiden i tabell 7 (%)	Korrektionsfaktor
0-25	1,4
26-50	1,8
51-75	2,2
>75	2,8

Uträkning:

Produktiv skogsmarksareal, hektar: _____ A

Areal skog under 20 år, hektar: _____

Andel skog under 20 år är mindre än 50% Ja / Nej

Bonitet, m³sk/ha och år: _____

Areal skog som är äldre än omloppstiden _____

Arefaktor enligt ovanstående tabell: _____ B

Korrektionsfaktor enligt ovanstående tabell: _____ C

Årsareal A*B*C _____

Rutin för miljövänlig hantering av kemikalier, drivmedel, oljor och icke-organiskt avfall (5.3, 6.7)

Skogsbrukare ska ha kunskap om den miljöpåverkan som skogsbruket har, vilka miljö- och kretsloppsanpassade insats- och förbrukningsvaror som kan användas och vilken teknik som är skonsam för människan och naturen (5.3.2)

Större skogsbrukare ska ha rutiner som säkerställer kvaliteten på arbetet inom det maskinmiljötekniska området. Rutiner ska vara anpassade till verksamhetens omfattning och inriktning (5.3.4).

Skogsbrukare ska ha rutiner som medför lagenlig och miljövänlig hantering av kemikalier, drivmedel, oljor och icke-organiskt avfall (6.7.1). Skogsbrukare ska säkerställa att alla anställda och entreprenörer som hanterar kemikalier, drivmedel, oljor och icke-organiskt avfall har tillräcklig kompetens (6.7.2).

Kemikalielista

- ☐ Ingen användning av kemikalier förekommer (bränsle, oljor mm)
- ☐ Följande kemikalier används:
- ☐ Finns säkerhetsdatablad för ovanstående?

Väljs miljömärkta förbrukningsmaterial och produkter när det är praktiskt och ekonomiskt rimligt?

- ☐ Ja
- ☐ Nej, (ange plan hur detta ska lösas):

Tillgänglig saneringsutrustning

- ☐ Ej aktuellt
- ☐ Ja tex absol, ADR-väska, el dylikt
- ☐ Nej

Farligt gods (drivmedel, oljor, smörjmedel mm)

- ☐ Förekommer ej
- ☐ Ja, förvaring och transport sker i godkända behållare och gällande föreskrifter och lagar följs
- ☐ Ja, förekommer men rutin behöver förbättras på följande delar:

Farligt avfall (oljor, filter, tom dunkar, beg. hydraulslangar mm)

- ☐ Förekommer ej
- ☐ Ja, återlämning sker till leverantör eller till destruktion hos godkänd miljöstation. För att kunna styrka korrekt hantering ska kvitto/faktura från miljöstation sparas och uppvisas vid revision. Ange aktuell miljöstationen:
- ☐ Ja, förekommer men rutin behöver förbättras på följande delar:

Följande förbrukningsvaror rekommenderas;

Drivmedel

- Miljödiesel (miljöklass 1)
- Alkylatbensin till motorredskap enl svensk std (Tillverkas av t ex Aspen, OK, Statoil, BP)

Hydrauloljor

- De maskiner som används på skogsinnehavet får inte innehålla andra hydrauloljor än de som finns med på den lista av miljöanpassade hydrauloljor som upprättats av Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut (SP).

Motoroljor

- (inga särskilda rekommendationer finns idag)

Kedjeoljor

- Vegetabiliska oljor

Smörjfett

- Bör vara dokumenterat miljöanpassat (inga särskilda rekommendationer finns idag)

Antifrysmedel

- Propylenglykol

Köldmedia

- Freon skall ej ingå i klimatanläggningar eller kylsystem. (Godtagbar ersättning är HFC 134) Se Naturvårdsverkets allmänna råd 1997:2.

Avfettningsmedel

- Bör vara dokumenterat miljöanpassade (inga särskilda rekommendationer idag)

Medel för brandsläckning

- Halon är förbjudet enl lag (för övrigt inga särskilda rekommendationer idag)

Andra kemikalier

- (inga särskilda rekommendationer idag)

Hantering av miljöfarligt avfall

- Ange vilka återvinnings- och deponiställen som ska användas.

Rutin för utvärdering av miljöpåverkan (Kriterium 6.1)

Kriterium 6.1 anger att utvärdering av miljöpåverkan ska vara genomförd och nöjaktigt integrerad i skogsbrukets skötselsystem:

För dig med >1000 ha skog

- 6.1.5 Regionala aktionsplaner ska beaktas i samband med skogsbruksplanläggning! Finns planer och hur beaktas de idag?
- 6.1.7 Genomförs miljö – och naturvärdesbedömning på beståndsnivå före större skogliga åtgärder?
- 6.1.7 Finns resultatet dokumenterat samt har planering och genomförandet gjorts för att minimera negativa effekter?

För dig med <1000 ha skog, SLIMF

- 6.1.5SA Regionala aktionsplaner ska i möjligaste mån beaktas i samband med skogsbruksplanläggning! Finns planer och hur beaktas de idag?
- 6.1.7SA Om inte miljö- och naturvärdesbedömning gjorts i samband med skogsbruksplanläggningen ska det ske på beståndsnivå före större skogliga åtgärder, hur är detta löst hos dig?
- 6.1.7SA Finns resultatet dokumenterat?

Till hjälp för miljö- och naturvärdesbedömning finns blanketten "309 Traktdirektiv med uppföljning". Grönt Paraplys rekommendation är att använda blanketten till alla åtgärder som sker på skogsinnehavet. Blanketten kan lokalt anpassas eller ersättas av likvärdig.

NOTERING

--

Rutin för redovisning av de avsatta 5 procenten (Kriterium 6.4)

Ofta är detta en enkel selektering av skogsbruksplanens NS och NO avdelningar men det är viktigt att biotopskydd och inlösta nyckelbiotoper inte ingår.

Åtgärder i de avsatta avdelningarna får endast ske för att bevara eller främja biotopens naturliga eller hävdbejingade biologiska mångfald. Åtgärder för att främja friluftslivet kan göras under förutsättning att den biologiska mångfalden inte skadas.

Följande avdelningar av den produktiva skogsmarksarealen ingår i de undantagna 5 procenten.

AVSATT MINST 5 % AV PRODUKTIV SKOGSMARKSAREAL

Summa produktiv skogsmarksareal, ha	Summa avsatt skogsmarksareal, % och ha

IDENTIFIERADE NATURVÄRDEN

Areal, hektar av: - Nyckelbiotoper - Naturreservat - Natura 2000 - Biotopskydd - Höga naturvärden	Om detta är uppmärkt i skogsbruksplanen kan du via selektering lätt få fram detta!
--	---

AVDELNINGAR SOM REDOVISAR DE AVSATT 5%

☐ se bifogad urvalslista från skogsbruksplanen
☐ avdelning: _____
☐ se bifogad karta där avdelningarna visas, målklasskarta

NOTERINGAR OCH EVENTUELL JUSTERING AV AREALEN

--

Rutin för att kontrollera erosion, minimera skogsskador vid avverkning, vägbyggen och alla andra mekaniska störningar samt för att skydda vattentillgångar. (Kriterium 6.5)

Kriterium 6.5 anger att skriftliga riktlinjer ska utarbetas och tillämpas för att kontrollera erosion, minimera skogsskador vid avverkning, vägbyggen och alla andra mekaniska störningar samt för att skydda vattentillgångar.

Grönt paraply har inte tagit fram egna riktlinjer utan hänvisar till skriften "Branschgemensam miljöpolicy om körsador på skogsmark" som tagits fram av bl.a. Mellanskog, Södra och LRF Skogsägarna. Den finns att hämta på

<http://www.lrf.se/Om-LRF/Kontakta-LRF/Press/Nyheter/2012/Brett-samarbete-mot-korskador-i-skogen/>

För dig med >1000 ha skog

- 6.5.3 Rutiner ska finnas för att undvika betydande körsador. Rutinerna ska inbegripa nyttjandet av lämplig metod och teknik för att undvika betydande skador vid drivning speciellt där transporter korsar vattendrag. Hur ser aktuell rutin ut?
- 6.5.4 Rutin ska finnas för att åtgärda körsador. Hur ser aktuell rutin ut?
- 6.5.7 Större skogsbrukare (>5000 ha) ska upprätta åtgärdsplaner i särskilt värdefulla vattendrag för att ta bort vandringshinder för vattenlevande organismer som orsakats av vägtrummor. Finns trummor med vandringshinder i värdefulla vattendrag och hur ser planen ut för att ta bort dem?
- 6.5.12 Skogsbrukare ska ha kännedom om befintliga naturvärden, även nedströms, och restaureringsmöjligheter innan dikesrensning tillämpas. Skyddsåtgärder tillämpas och hänsyn dokumenteras. Hur sker dokumenteringen idag?

För dig med <1000 ha skog, SLIMF

- 6.5.3SA Tillse att betydande körsador undviks speciellt där transporter korsar vattendrag.
- 6.5.4SA Körsador ska åtgärdas.
- 6.5.12SA Skogsbrukare ska ta hänsyn till befintliga naturvärden (även nedströms) och restaureringsmöjligheter vid dikesrensning.

Rutin för omvandling av skogsområden till icke-skoglig markanvändning (Kriterium 6.10)

Omvandling av skogsmark till annan markanvändning ska endast göras i undantagsfall. När omvandling sker ska det dokumenteras och motiveras.

Omvandling är bara tillåtet till förmån för viktig skogsbruk- och samhällsrelaterad infrastruktur och till förstärkande av viktiga kultur- och naturvärden. Områden med höga bevarandevärden ska inte omvandlas. När omvandling sker ska det säkerställas att det endast sker på en mycket liten andel av markinnehavet.

OMRÅDET

Arbetsnamn	Areal
Berörd avdelning	Kommande markanvändning

ANNAN MARKÄNVÄNDNING TILLÅTS ENBART TILL FÖRMÅN FÖR

- ☐ viktig skogsbruks- och samhällsrelaterad infrastruktur
- ☐ förstärkande av viktiga kultur- och naturvärden

UTREDNING ANGÅENDE HÖGA BEVARANDEVÄRDEN

Kontaktade experter
☐ höga bevarandevärden saknas

SAMRÅD MED INTRESSETER

- ☐ samråd har skett och inga pågående konflikter finns

MOTIVERING FÖR BESLUTET

--

Viltvårdsplan (Kriterium 7.1)

FSC-standarden säger:

2.2.3SA	Skogsbrukare ska respektera legala belastningar gällande skogsbruket på markinnehavet, exempelvis nyttjanderätter, servitut, sedvanerätter etc.
5.1	Skogsbruket ska sträva efter ekonomisk bärkraft samtidigt som de totala kostnaderna, dvs miljömässiga, sociala och driftskostnader, för produktionen beaktas, samt svara för erforderliga investeringar för att bevara skogens ekologiska produktionsförmåga.
5.1.9	Skogsbrukare ska i samråd med jägare/jägarorganisationer ta fram ett program för att begränsa viltskador. Programmet ska beakta markinnehavets storlek och förutsättningar samt baseras på bästa tillgängliga kunskap. Exempel på åtgärder är anpassad avskjutning och ökad viltfoderproduktion.
5.5	Skogsbruksåtgärderna ska erkänna, bevara och, där så är lämpligt, öka värdet på skogens nyttigheter och tillgångar som t ex avrinningsområden och fiskevatten.
5.5.1	Skogsbrukare ska ha kännedom om skogens nyttigheter och tillgångar, exempelvis friluftsliv, jakt och fiske, och genomför där så är lämpligt påvisbara åtgärder för att bevara och öka dessa värden.
5.5.6	Skogsbrukare ska dokumentera jakträttsinnehav på markinnehavet samt tillse att jakten bedrivs på ett långsiktigt uthålligt sätt i överensstämmelse med gällande jaktlagstiftning.
6.2.12	Skogsbrukare ska övervaka markinnehavet med avseende på otillåten jakt och fiske samt vidtar korrigerande och förebyggande åtgärder vid behov.
Bilaga 3B 7.1	Plandokumentation - arealfördelning på ägoslag - karta med fastighets- och ägoslagsgränser samt samiskt renskötselområde - legala belastningar - lövdominerade bestånd - viltvårdsplan eller motsvarande - gödsling - exoter - årliga skördenivåer och trädslagsval

En viltvårdsplan bör innefatta delar som tar hänsyn till ovanstående.

Rutin för hantering av Skogar med höga bevarandevärden, HCVF (Kriterium 9.1-9.4)

9.1 Identifiera områdena

9.2 Inhämta kunskap och synpunkter från relevanta intressenter

9.3 Skötselplan upprättas och genomförs

9.4 Uppföljning för att utvärdera effektiviteten hos åtgärder

Till din hjälp rörande hela princip 9, HCVF, använder du separat Excel-fil och gör delar av redovisningen där! Redovisningen ska innefatta karta, arealer på de olika områden mm.

502 Rutin 9
HCVF.xlsx

9.1 Identifiera områdena

Skogar med höga bevarandevärden är skogar i större sammanhängande områden, d.v.s. landskapsperspektiv snarare än bestånd. Ett annat exempel är ett skogsområde som hyser många nyckelbiotoper, då blir hela skogsområdet att betrakta som skog med höga bevarandevärden.

Exempel på skogar med höga bevarandevärden är NO och NS-bestånd (nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt), skogar av riksintresse, Natura 2000, naturreservat och skog inom skyddsområde för vattentäkt.

För att kunna sköta dessa skogar måste de först identifieras och klassificeras. FSC-standardens anger kategorierna a-d där enbart kategori a och d är relevant för Grönt Paraply medlemmar.

a. Skogsområde av riksintresse, med en koncentration av nyckelbiotoper i närheten och/eller lokaler för rödlistade arter utanför nyckelbiotoper.

d. Skog inom skyddsområde för vattentäkt

Märk gärna upp dessa avdelningar i skogsbruksplanen så att HCVF blir sökbart i pcSKOG!

OMRÅDEN MED HÖGA BEVARANDEVÄRDEN

☐ Inga områden finns

☐ Områdena finns identifierade och listade i Excel-filen

9.2 Inhämta kunskap och synpunkter från relevanta intressenter

En viktig del i skötseln av skogar med höga bevarandevärden är den konsultativa processen, d.v.s. att inhämta kunskap och synpunkter från relevanta intressenter och experter för att på så sätt bibehålla eller öka värdena.

Exempel på relevanta intressenter är lokal skogsgrupp, kommunbiolog, kommunekolog och Skogsstyrelsen.

Skogsbrukare > 1000 ha skog:

9.2.1 Skogsbrukare med områden med höga bevarandevärden ska inhämta kunskap och synpunkter från relevanta intressenter och/eller experter om hur värdena kan bibehållas eller ökas.

9.2.2 Skogsbrukare med områden med höga bevarandevärden ska redovisa den konsultativa processen för certifieraren vid certifiering/revision.

Skogsbrukare < 1000 ha skog

9.2.1SA Skogsbrukare med områden med höga bevarandevärden ska vara öppna för kunskap och synpunkter från relevanta intressenter och/eller experter om hur värdena kan bibehållas eller ökas. Dessa ska införlivas i plandokumentationen.

När kontakt tas med intressent och/eller expert ska detta nedtecknas i skogsbruksplanen antingen i fastighetskommentarer eller på avdelningsnivå. Följande ska alltid finnas med: vem kontaktades, datum, en kortfattad redogörelse av innehållet och vilken skötselåtgärd som anses lämplig.

OMRÅDET

Berörd avdelning	Areal
Föreslagen åtgärd i planen	

KONTAKT EXPERT ELLER RELEVANT INTRESSENT

Datum, en kortfattad redogörelse av innehållet och vilken skötselåtgärd som anses lämplig.

9.3 Skötselplan upprättas och genomförs

Skötselplanen och dess genomförande ska omfatta särskilda åtgärder som, i ljuset av ett förhållningssätt präglat av försiktighet, säkerställer upprätthållande och/eller förbättring av relevanta bevarandevärden. Dessa åtgärder ska uttryckligen beskrivas i den sammanfattning av planen som är tillgänglig för allmänheten.

Samtliga skogsbrukare:

9.3.1S Skogsbrukare med markinnehav som innehåller områden med höga bevarandevärden ska tillämpa ett försiktigt förhållningssätt genom att de upprättar och genomför skötselplaner för att bevara eller förbättra relevanta bevarandevärden.

Skötselplanerna rörande t.ex. naturreservat, är externt upprättade och då hänvisar du till den. Du behöver således inte göra nya.

Förteckning över vilka skötselplaner som finns sammanställer du i Excelfilen eller här nedanför.

OMRÅDESLISTA

Namn på området	Var lagras skötselplanen

9.4 Uppföljning av effektiviteten av utförda åtgärder som vidtagits för att bevara eller förbättra bevarandevärden

Uppföljningar ska göras för att utvärdera effektiviteten av utförda åtgärder som vidtagits för att bevara eller förbättra bevarandevärden.

Skogsbrukare > 5000 ha skog:

9.4.1 Större skogsbrukare med områden med höga bevarandevärden, ska årligen följa upp vidtagna åtgärder och med relevanta tidsintervall utvärdera effektiviteten hos dessa åtgärder.

Skogsbrukare > 1000 ha skog:

9.4.2. Övriga skogsbrukare med markinnehav som innehåller områden med höga bevarandevärden ska följa upp vidtagna åtgärder och utvärdera effektiviteten av dessa åtgärder i samband med revision och/eller ajourhållning av skogsbruksplan.

Skogsbrukare < 1000 ha skog:

9.4.2SA. Skogsbrukare med markinnehav som innehåller områden med höga bevarandevärden ska följa upp vidtagna åtgärder i samband med revision och uppdatering av plandokumentation.

Sammanställ de åtgärder som gjorts utifrån en sökning i skogsbruksplanen. Skriftligt nedtecknas vad som lyckats och vad som gått mindre bra. Om åtgärden gjort så att värdena bevarats eller ökats. Om åtgärden kan förändras eller förbättras osv.

OMRÅDET

Berörd avdelning	Areal
Föreslagen åtgärd i planen	Utförd åtgärd

NOTERINGAR OCH UTVÄRDERING

Datum, en kortfattad redogörelse, skötselåtgärd, positivt och negativt.

Rutin för identifiering av den certifierade arealen (Group std. 2.2)

Den certifierade arealen måste fastställas och redovisas på karta. På denna areal gäller FSC-certifikatet och det är på den som avgiften baseras. Om skogsbruksplanen överensstämmer helt och hållet med den certifierade arealen så hänvisar du till den.

Exempel Myr, berg och mindre vatten inne i skogsmarken ingår medan t.ex. en större sjö i utkanten inte ingår.

Mark som inom nära framtid kommer att exploateras ska aldrig räknas med i den certifierade arealen.

Utgångspunkten är SVLs bestämmelser, exempelvis vad gäller tätortsnära skogsbruk, som är stats- eller detaljplanlagt område. Man skall ha en flexibel tillämpning för att inte många små men skogligt värdefulla miljöer kommer i kläm. Vad gäller 5%-kravet kan alla områden med naturvård som främsta mål räknas in.

Se även indikatorerna 1.6.3-1.6.4 som bl a hanterar partiell certifiering.

SUMMERING

Certifierad areal, ha	
------------------------------	--

BILAGA

- ☐ **Kartmaterial som visar den certifierade arealen eller**
- ☐ **Min skogsbruksplan överensstämmer helt och hållet med den certifierade arealen**